

అధికారం నిలుపుకోలేనివారు వేరికరిపై అధికారం
చూపడం భావ్యం కాదు.

న-వడ్వెడ్

పట్టిష్టమైన విత్తన చట్టమే పరిష్కారం!

ధవడడం తప్ప బాధించడం తెలియని అన్న దాతల్లో ఇటీవల కాలంలో సహసరం, ఓర్పు, సన్గగిల్లి అందోళనాటకపడుతున్నారు. తమకు ఎలాంటి నష్టం జిరిగా, వఎరు ఎంతగా మౌనగించినా తమలో తాము కుల్లి కుల్లి మనసులోనే భాద్యవడి చిపరకు ప్రాణశ్యాగు చేయడానికి కూడా సిద్ధపడుతారే తప్ప తమను దగా చేసినవారిలై కక్క కట్టి దాడులు చేసేసిపుక సాహసింపాచుపోయేవారు. వంటలకు గిట్టు బాటు ధర రాకపోయినా, దళారుల హస్తాలమపంతో కోలుకోలేని దగాక గురువుతున్నా తమ కర్కుతు తామే భాద్యపడుతూ హోన లోడనతో ఇంటిముఖం వట్టేవారు. కానీ ఇటీవల కాలంలో రోడ్జ్‌ప్లైకై రావడం, ధర్మాలు, నిరుస్తలు లాంటి కార్బ్రూటమాలు తెలిపేందుకు స్వయంచంగా మంచులకు వస్తున్నారు. అంతేకాదు బ్లూకోసమా, లేక వివిధ కార్బ్రూటమాల శంకనస్థాపనలు, ప్రారంభాన్ని వాలకు తమ ప్రాంతాలకు వస్తున్న సాయకులను నిలదీస్తున్నారు. గతంలో ఈ సంపదాయం ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఆక్కడ క్రూడ కన్సింబినా ఇటీవల కాలంలో పెరిగిపోయిందనే చెప్పాచ్చు. కొన్ని సందర్భాల్లో నాయకులను నిలదీస్తున్నారు కూడా. అప్పకప్పులై పడి పండించి తెచ్చిన పంటలను అమ్ముకోవడంలో వారు పడుతున్న ఇచ్చందులు అన్నిఇన్నీ కావు. దేవమ్యాసంగా చూసినా అధిక శాతం మార్కెట్ యార్డుల్లో దళారులే రాజ్యం. కొలతల్లో మౌనం, ధరలను నీర్ణయించడంలో దగా, ఒకప్పేమిటి ఎక్కడ వీలైతే ఆక్కడ చేతిపాటం ప్రదర్శించేందుకు కొండరు దళారులు నిత్యం పొంచి ఉంటానే ఉన్నారు. రైతులు మౌనపోతునే ఉన్నారు. మౌనపోయేవారు ఉన్నంతకంఠ మౌనం చేసేవారు ఉంటారన్నట్టే ఈ దళారే వ్యవస్థ ఉన్నంత కాలంం రైతులకు ఈ భాద్యలు తప్పవు. విత్తె దగ్గర నుంచి విక్రయించేవరకు అన్నిఇంటిలో దగా జరుగుతున్నది. మొన్ఱటి రబీ సీజన్లలో పండించిన ధాన్యం అమ్ముకోవడంలో అన్నాదాతలు పడుతున్న అవస్థలు అన్నిఇన్నీ కావు. ప్రభుత్వం ధాన్యం కొనుగోలు కెంప్రాలను ఏర్పాటు చేసింది. తడిసినధాన్యం సైతం కొనమని ఆదేశాలు ఉన్నారు. ఎలాంటి జాప్యం చేయుడనీ, రైతులను ఇబ్బందిపాలు చేయుడనీ పాలకులు ఆదేశాలు ఉన్నారు. అయినా అపి అమలు కావడం లేదు. ఒకటి, రెండు రోజులు కాదు. వారాల తరబించి రైతులు కొనుగోలు కెంప్రాల్లో పడ్గాపులు కాస్తున్నారు. ఇక ఈసారి ఇంగీర్ సీజన్ ముంగుానే ఆరంభం కావొ చ్చుపుని వాతావరణ సాప్రజ్ఞాలు అంచనాలు వేస్తున్నారు. సైక్రతి రుతుపవనాలు ఈ మూడవ వారం అపే రోశీఎి కార్టె కంటే మందే తెలుగు రాప్లైలకు తాకే అవకాశాలు న్నాయిని వారు చెప్పున్నారు. కప్పటికే గత రెండు నెలలు గా ఆకాల వ్యాప్లతో తెలుగు రాప్లైల తడిసిపోతు న్నాయి ఏదివ్యప్తినా భిరిట్ సీజన్ మే

ఈ ప్రవంచంలో సాధ్యం
కానిదంటూ ఏమీ ఉండదు. అయితే
అందుకు ఆవలంబించే విద్యావరం

ఓవితం ఒక పార్శవాల
బెది. ఇక్కడ ప్రతి బాధ,
ఓ వ్యాధయం విదారకత
న అమూల్యమైన పారాస్ని
నేరుతుంది.

ఎల్లెన్ గూసో

ప్రజావాక్య

చదువు ఖరీదెన వసువు

స్వేచ్ఛ పాయంట్లలో గలప్ప పలిమతిని తొలగించాలి
 అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం టీచ్ఎచ్ బిలీ ప్రక్రియ చేపడుత
 న్నది. ఇందులో భాగానే సర్టైన్ పాయంట్లు స్వేచ్ఛ పాయంట్లు
 స్వేచ్ఛ పాయంట్లు ఇస్తున్నారు. వాటి ఆధారంగా ప్లేసులక
 ఆప్స్ కి ఇష్వవలసి ఉంటుంది. అయితే ఉపాధ్యాయులక
 పారశాలలో ఎనిమిది సంవత్సరాల మించి వనిచేసిన వార
 ఉన్నారు. వారు తప్పనిసరిగా బదలీ కావాల్సి ఉంది. అయితే
 టీచ్ఎచ్ స్వేచ్ఛ పాయంట్లు కేటాయించేటప్పుడు ఎనిమిది
 సంవత్సరాల గరిష్ణసీలింగ్ పెట్టినందన వాళ్ళకుపుస్తున్న స్వేచ్ఛ
 పాయంట్లలో కోత విధింబనిడుతున్నది. అందుపై వారు బిలీ
 లలో నస్పబోతారు. కాబట్టి వాళ్ళ పని చేసిన గరిష్ట కాలాని
 మొత్తం స్వేచ్ఛ పాయంట్లు ఎటువంటి సీలింగ్ లేకుండా కేటా
 యింపవలసిందిగా ఉపాధ్యాయులకోరుతున్నారు. కావున టీచ్ఎచ్
 బదలీల్లో స్వేచ్ఛ పాయంట్లు కేటాయించేటప్పుడు గరిష్టంగా
 ఎనిమిది సంవత్సరాల పరిమతి తోలిగించాలి.

— వాసపి సురేష్, నెల్లూరు జిల్లా, అంద్రప్రదేశ్
ఆపర్ పదారాల క్రీ
 రాష్ట్రాలలో ఆపర్ పదార్థాలు కత్తి వివరించగా పెరిగి
 మన్నది ముఖ్యంగా హోటల్లో, బేకరీలు, దై సంటర్ల్లో
 కత్తి పదార్థాలు వికిలుస్తువున్నారు. ఆపర్ పదార్థాలు
 చిక్కీసంగం రంగులుకలపడం, మసాలాలు అధికంగా వాడ
 అపిత్తినువారికి జీర్ణావస్థలో మార్పులుపచ్చి జీర్ణశయం
 నడం, ఆస్ట్రోన్, కాలెమ్ వ్యాఘరులు సంభవించి మృత్యు
 దుతూ వున్నారు. సంబంధిత పూడ్ సేష్టీ అధికారుల
 లేకపోవడంవల్ల వారు ఇష్టాసుసారం పదార్థాలు తయా
 వికిలుస్తు వున్నారు. ముఖ్యంగా యువత, విశ్వాస్థలు
 న పడి అనారోగ్య సమస్యలు తెప్పుకొని దబ్బులు
 వివరించగా ఖర్చు పెదుతూ వున్నారు. కత్తి ఆపర్
 సంటర్ల మీద డాడులు చేసి వానిని సీఎస్ చేయాలి.
-కామిడి సతీపీ రెండి భూమాల్ పు జిల్లా

ప్రభుత్వానికి లొంగిపేసివాలి
 మావోయిస్టులలో చాల మంది బాగా చదువుపున్నవారు కూడా
 అంత తపస ఉన్నారు. వీరినందరిని మార్చి 26 కల్లా రూపుమాపుతామని
 ఒక్కరిని కూడా విచి పెట్టేది లేదని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకట
 నలు చేస్తోంది. పహలామ్మ డాడులలో చనిపోయిన వారి మీద
 అత్యంత సాసుభూతి ఏర్పడింది. అలామావోయిస్టుల మరణాల
 మీద సమాజానికి సాసుభూతి కలుగుతుందా?

ఆర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ వీషమాత్రక రచనలు పంపగలే రచయితలు మాట పంచతర పత్రికలమ కూడా పంపడం నశిన విధానం కాదు. సహకరిస్తారని ఆశిస్తాం.

(e-mail: editpage@vaartha.com)

గోడ్డ ప్రమాదాలను తేచేదెలా?

నిలబడ్డిన వాహనాలను ఫోడ్పతున్న వారు మధ్యం మత్తులో గాని, నిద్ర మత్తులొగాని వాహనాలను నడుపుతుండవ ఘృణనే నిష్పమల అభిప్రాయంతో ఏకిభవించక తప్పదు. ఈ నేపథ్యంలో నేపనల్ పర్విట్ కలిగిన భారీ వాహనాలను, శ్రుత్యులనూ, కంటైనర్లను నడిపే వాహనాల ద్రైవర్స్ కు ఒత్తిపు లేని విధంగా పని గంచటను కేటాయించడంతో పాటువారు మానోనిక, శారీరక అలనట నుండినేడ రెడానికి అవసరమైన సలవులను ఇచ్చేలా మార్గదర్కాలను రూపొందించి వాటిని తీకరణ శుద్ధిగా అమలు పరిచేలా యజమానుల పై సంబంధిత ప్రభుత్వశాఖలు తగ్గ చర్యలను తీసుకోవాలి. అదే క్రమంలో పౌతి మోటర్ ద్రైవర్స్ సైటం కి, వైపు రోడ్స్ నిర్మాణంలో, మరు వైపు వాహనాల ఫీచర్ల లో వస్తున్న మార్పుల కనుగొంగా ఎప్పటికప్పుడు తమ డ్రైవింగ్ సైప్స్జూలను అవ్గేర్డ్ చేసుకోవాలి యే.

ಡಾಕ್ಟರ್
ನೀಲಂ ಸೆಂಪತ್

X తేదాది దిసెంబర్ ముప్పై ఒకచీ నాటికి 66,17,100 కిలోమీటర్ల రోడ్ల విస్తర్శనల్ని ప్రపంచంలోనే అదిక విస్తర్శన కలిగిన రోడ్లతో అలరూరుతన్న మన దేశంలో ఎక్కువైన వేలు, నేప లోని నల్ హైవేలు, స్టేట్ హైవేలు, డిస్ట్రిక్ట్ రోడ్లు, పట్టణ రోడ్లు, గ్రామిణ రోడ్లు, ప్రాజెక్ట్ రోడ్లు కలగలిసి దేశ ప్రజల రిప్పు రవాణా అవసరాలను తీరు పున్న పైనం బహిరంగ రఘుశ్వమే. దేశంలో మొత్తం సరుకుల రవాణా పై ఆధార పదుతుంటే ప్రాసింజర గ్రామ సమీపంలో బీజుపూర్ హైదరాబాద్ 163వ జాతీయ రహదారిపై ఆగిపున్న లాటీని పెళ్ళి బస్సు పెనకు నుండి ఢీ కొణ్ణిం ఫూర్ ప్రమాద దుర్వలసలో నలుగురు స్ట్రోటలో మరణించగా, ఆయగరి పరిస్థితి విషమంగా వుది. మరో ఇరవై మంది త్రికిల్ టేక్ హస్పిటల్లలో చావు బిఱువలతో పోరాడుతున్నారు. రహదారులపై ఆగిపున్న వాహనాలతో జరుగుతున్న ఈ మారణకాండ ప్రతి రోజు దేశంలో ఏదో ఒక రాష్ట్రంలో ఏదో ఒక రహదారిపై అపిత్రాంతంగా కొన స్టోరుతున్న వైనంతో సురక్షి త ప్రయాణానికి నెలవుగా కొనసాగాల్సిన అన్ని రహదారులు నరకాసికి రాదారులుగా మారుతుండడం దురదృష్టకరమే. ఎక్కువైన వేలు, జ్ఞాతీయ,

ను నిలిపివేస్తూ ఫోర్ లోడ్డు ప్రమాదాలకు కారణాలుగా మారుతున్న ట్రైఫిక్ నియమాల ననుసరించి కలినంగా శిక్షి ఉంచాలిందే. అదే విధంగా నిర్మాణ లోపాల తో రోడ్పై భూక్ స్టోర్లుగా మారిన ప్రదేశాలను గుర్తిస్తూ వాటిని ఎప్పటికప్పుడు తోలిగించాలి. లేదా హాప్పురిక బోర్డుల లను ఎవ్వరచాలి. జాతీయ రహదారులపై విద్యుత్పక్కి సదు పాయం అందుబాటులో లేని చోట సోలార్ సహాయం తో ఎల్.ఎడి లైట్లను అమర్చాలి. కృత్రిమ మేఘస్పున గరిష్ట స్టోర్లో సద్గ్యనియోగం చేసుకుంటూ సి.సి కెమారాలుఇతర సాంకేతిక వ్యవస్థల తోచ్చాటుతో ప్రాచేల పై వాహనాల కద లికలను వాటి వేగాన్ని ఎప్పటికప్పుడు గురించి సంబంధిత నియంత్రణ శాఖలకు

71శాతం రోడ్సు రహాణ పై అభార పదుషుంటే ప్లౌస్సీనిజర్ల వెలు, జాతియి, ఎప్పటిక్కుడు గుర్తించి సంబంధిత నియంత్రణ శాఖలకు
రహాణ 85శాతం రోడ్సు మార్గం ద్వారానే జరుగుతున్న రాష్ట్ర రహాణారులన్నింటిపై ప్రతి ఏప్పె కిలోమీటర్లకు ఒకటి తెలియ డేస్ ఓ శాస్త్రత నిరంతర నిఘావ్యవస్థను ఏర్పాటు

రాములను అన్ని వసతులతో నిర్మించాలి. సదరు విశాంతి గడులలో వైవ్య వస్తువులతో పాటు వారి వాహనాలకు హృద్య భద్రతను కల్పించాలి. అదే విధంగా ఏష్టొనా వాహనాలు కీటిసెన్ లాపోంచి రఘదారులపై బ్రెజ్ డోన్ అయి నడిరోడ్డు పై మురాయిచినప్పుడు సదరు వాహనం ఉనికి ని తెలియ జేస్సు అవసరమైన మలువు కోసంఇందేకటర్లు, దేడియం స్థిక్టర్లు, తాత్క్యాలిక బ్యారికేట్లో ఆ రోడ్డు పై నడిచే ఇతర వాహనాలకు దారి మల్సిస్తా పౌచ్చరికలను జారీచేయాలి. ప్రమాద దుర్భాగులో గాయపడిన వారికి అవసరమైన తర్కణ వైద్య సహాయాన్ని అందించడానికి సకల వసతులతో కూడిన అంబలైన్ సదుపాయంతో పాటు గోలైన్ అవరోల్ ప్రమాదాల్లో గాయపడిన వారిని చేర్చుణానికి అవసరమైన క్లిఫికర్ కేర హస్పిట్లుని స్థాపించాలిగారే. నేడవసల్ ప్రోవే అధారిటీ నిబంధనలన ప్రకారం ప్రోవే నుండి 250 మీలర్డల్ పు ఎలాంటి డాబలు, హోటల్లా, మధ్యం పొవలతో పాటు మరే ఇతర కమర్సియల్ ఎస్టేబ్లిష్మెంట్లను నెలికొల్పాడు. నిజానికి ఈ దేశ ప్రజలకు హృద్య భద్రతలో కూడిన రఘదారి ప్రయాణం కలగా కాకుండా నిజం గా మారాలంటే మోర్టైచే గుర్తించబడిన రోడ్ నేప్టీ స్టేక్ హోల్డ్రూయిన రవాణాశాఖ, రోడ్డు భవనాల శాఖ, వైద్యశాఖ, పోలీస్యూఫలు పరిపూర్ణ నమన్యయంతో తమ విద్యులను నెరవేశాల్చి ఉన్నాడే. నేడవసల్ రోడ్ స్టేష్నీ అధారిటీ నియమ నిబంధనలను ఉల్లంఘిస్తూ జాతీయ రఘదారులను ఆను కొని ఉన్న హాటట్లు, రెస్టారంట్లు, డాబల దగర్, నీచి సదు పాయాలు గలిగిన చోట జాతీయ రఘదారులపై వాహనాల బ్యాల్టర్లతో చేసుకున్న ఒప్పుండాల మేరకు కన్ స్టేమ్మెంట్ ను నిర్మిత సమయం లోపు గమ్యస్టోనాలకు చేశ్యాల్సిన పరతలను తృప్తిపరిచే క్రమంలో వైవ్యర్లు వేగంగా వెళ్ల మని ఇత్తిశక్త గిలిచేయడం పరిపాలిగా మార్పుతోంది. ఈ నేపథ్యంలో వైవ్యర్లు మితిమీరిన వేగంతో వాహనాలను నడు పుతూ ప్రమాదాలకు కారకులొతున్నారు. ఓ వైపు విరామం లేకుండా వాహనాలను నడపాల్చి రావడం మార్చాన తమ వాహనాలకు ఎర్పుడిన ఎద్ద లివేర్ కారంగా అక్రదనుండి కదల లేక అనుమతి లేని ప్రదేశాల్లో వాహనాలను నిలిపే వారు. మరో వైపు నిర్దిష్ట కాలపరిమితి లోపు సరుకులను గమ్యానికి చేర్చాల్ని తొందరలో ఆపిలేగంతో వాహనాల ను నడిపేవారు. ఇంద్రరూ కలిసి జాతీయ రఘదారుల పై మహారో లోడ్డు ప్రమాదాలను స్ఫోస్టుండపడం ఆందోళన కలిగిస్తోంది. నిలబడిన వాహనాలను భేటింపుతున్న వారు మద్యం మత్తు లో గాని, నిద్ర మత్తులోగాని వాహనాలను నడుపుతుండవ చ్చననే నిషుఖుల అప్పిప్పాయంతో ఏకిభవించక తప్పదు. ఈ నేపథ్యంలో నేడవసల్ పర్సీట కలిగిన భారీవాహనాలను, ప్రకృతులనూ, కంట్రోన్యూన్లను నడిపే వాహనాల ప్రివ్రాల్ ఇత్తిశ్చ లేని విధంగా పని గంచటలను కేంచాయించడంతో పాటువారు మానసిక, శారీరక అలసట నుండిసేద దీర్ఘానికి అవసర మైన సెలవులను జెప్పేలా మార్గదర్శకలను రూపొందించి వాణిసి త్రికరణ వ్యూగ్రా అమలు వరిచేలా యజమానులపై సంబంధిత ప్రభుత్వాశాలు తగు వర్యాలను తీసుకోవాలి. అదే క్రమం లో పోవి మోటర్ వైవ్యర్లు స్టేటం ఓ వైపు లోడ్డు నిర్మాణం లో, మరో వైపు వాహనాల ఫీచర్ల లో వస్తున్న

సామాజిక మార్ధవాలకు బానిసలవుతున్న యువత

దు యువత సామాజిక మాధ్యమాల బారిపడి విలువైన భవిష్యత్తుని సర్వాశసనం చేసుకుంటూ వున్నారు. కొంత మందికి క్రికెట్ అంటే పిచ్చి. స్నేహితులతో కలిసి పాపీల్స్ లో ప్రతి క్రికెట్ మార్కెట్ తీలించిన తర్వాత సెలఫోన్లో అన్లైన్ బెట్టింగ్ యాప్లోకి ప్రవేశించి వందలు కట్టడం ప్రారంభించడం జరుగుతుండని అరోపణలు విన వస్తూ వున్నాయి. ఆరంభంలో నగదు రావడంతో మరింత ఉత్సాహం చూపిస్తారు. తరువాత వందల్లో రూ. లేవలగా పోగోబైపున్న సందర్భాలు ఉన్నాయి. తేలుత బంధువులు, తెలిసినవారి వద్ద అప్పులు చేయడం, నగదు కోసం ప్రివేట్ వ్యాపారుల వద్ద అధిక వడ్డీకి రుణలు తీసుకున్న తర్వాత బకాయిలు పెరిగిపోవడంతో చోరీలకు దిగి పోలీసులకు చిక్కి పోతూ వున్నారు. అరచేతిలో ఇమిడ్ సెలఫోన్స్ ని సమస్త ప్రపంచాన్ని వీళ్ళి ఎంచే అవకాశం వచ్చింది. తాము చదివే కోర్చులకు నంబంధించి సమాచారాన్ని సేకరించి, జూన్‌ని విప్పుత్తం చేసుకుంటున్నారు. కొండరు మాత్రం సామాజిక మాధ్యమాలు, క్రికెట్ బెట్టింగ్లు, ఓటీలీస్ నిసిమాల వీక్షణ తో కాలాఫేపం చేస్తూ జీవితాన్ని బిలిచేసుకుంటున్నారు. డిగ్రీ, ఇంజినీర్స్ విద్యార్థులు సెలఫోన్లను ఎక్కువగావాడతారు. తల్లిదంపులు కొని జ్ఞేసే అప్పటి నుంచి వానిని రోజు రాత్రి పోఫో ఒటీలీ ప్లాఫోన్, యాప్లెట్లో ప్రిమీయాలు చూడటం ప్రారంభించడం, నిద్రపోకుండా తెల్లువారుజామున రెండు, మూడు గంటల వరకు సెలఫోన్ చూస్తూ గడిపేస్తున్నారు. రాత్రి నిద్రపోకోవడం వల్ల ఉధయం తరగతి గడిలో

ನಾಯಕ ಸಂಪದ್ರೋ ಭಾರತ ಮಂದಂಜ

